

16 iunie 2016

Dj-8 nr. 245

AVIZ

la proiectul legii privind modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.240 din 30.05.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele considerații.

I. Observații cu caracter general

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.659 din 27.05.2016, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova și a Legii nr.257 din 1 noiembrie 2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sînt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova în intenția, potrivit notei informative, ajustării prevederilor legale în vigoare la practica statelor spațiului Schengen în domeniul tranzitului aeroportuar. Intervențiile legislative propuse stabilesc resortisanții căror state au obligația deținerii unei vize de tranzit aeroportuar la trecerea prin zona de tranzit internațional a unui aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova.

3. În preambulul proiectului de lege se menționează despre faptul transpunerii art.3 și al anexei nr.IV al Regulamentului (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize), al art.6 alin.(1) din Regulamentul (UE) nr.2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen), precum și a art.1 din Regulamentul (CE) nr.539/2001 al Consiliului European din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror

resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație.

În acest sens, în cazul în care proiectul de lege are drept scop transpunerea legislației Uniunii Europene în legislația națională, proiectul de act legislativ, în temeiul pct.21 din Hotărârea Guvernului nr.1345 din 24.11.2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, urma să fie însoțit de tabelul de concordanță folosit pentru a demonstra compatibilitatea acestuia cu legislația comunitară. Având în vedere lipsa tabelului de concordanță, nu putem afirma cu certitudine că normele interne transpun corect normele europene vizate.

Concomitent, atenționăm asupra lipsei unei fundamentări economico-financiare. Notăm că, adoptarea proiectului de lege va diminua taxele percepute pentru perfectarea vizelor de tranzit aeroportuar.

4. În procesul examinării proiectului de act legislativ constatăm nerespectarea cerințelor Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în partea ce ține de transpunerea normelor Uniunii Europene, propuse a fi preluate în cadrul legislației naționale.

În conformitate cu prevederile art.27 alin.(1) al Legii nr.780/2001, *clauza de adoptare stabilește temeiul legal de adoptare a actului legislativ și categoria lui.* În același timp, art.30 lit.c) și d) din aceeași lege dispune că, dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind prevederi referitoare la compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare, precum și indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare.

Întru executarea dispozițiilor art. 61 al Legii nr.780/2001, Guvernul a adoptat Hotărârea nr.1345 din 24.11.2006 cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară.

Potrivit pct.16 din Hotărârea Guvernului nr.1345/2006, inițiatorii proiectelor de acte normative care sînt supuse avizării obligatorii și transpun direct norme comunitare în dreptul intern vor introduce în proiectul respectiv, după partea introductivă, o mențiune din care să reiasă cu claritate actul comunitar care a fost preluat.

Luînd în considerare că, Hotărârea Guvernului nr.1345/2006 a fost adoptată întru executarea Legii nr.780/2001, procesul de armonizarea se va efectua după procedurile de organizare și de tehnică legislativă stabilite de Legea în cauză, iar actul legislativ de transpunere a legislației comunitare trebuie să conțină următoarele referințe, după cum urmează:

(1) Actul comunitar, în temeiul căruia legea se armonizează, urmează a fi menționat în cadrul clauzei de adoptare a legii;

(2) La capitolul consacrat dispozițiilor finale și tranzitorii se va indica:

a) dacă legea supusă modificării este compatibilă total sau parțial cu actele Uniunii Europene supuse transpunerii. În cazul în care proiectul de act legislativ preia doar parțial un act comunitar, se vor menționa expres care articolele din actul comunitar respectiv sînt preluate efectiv;

b) perioada de punere în aplicare a noilor reglementări.

II. Cu privire la textul proiectului de lege, relatăm următoarele:

1. Numărul Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care este publicat Regulamentului (UE) nr.2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane este indicat greșit. Precizăm faptul că, respectivul Regulament a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene cu numărul „77” și nu „77/1”. Din același motiv, propunem a fi revăzut și numărul Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care este publicat Regulamentul (CE) nr.539/2001 al Consiliului European din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sînt exonerati de această obligație.

2. **La art.I pct.1** din proiectul legii, propunerea de completare a alin.(1) al art.7 din Legea nr.200/2010 o considerăm inoportună, întrucît norma juridică în redacția actuală: *„este interzisă aducerea în Republica Moldova de către transportatori a străinilor care nu posedă viză acordată în condițiile prezentei legi”* vizează și *cazul străinilor care nu posedă viză de tranzit aeroportuar*. În acest sens, relevante sînt prevederile art.14 alin.(4) al Legii nr.200/2010, în conformitate cu care, în funcție de scopurile pentru care se acordă, vizele pot fi de tip “A” – tranzit aeroportuar; tip “B” – tranzit; tip “C” – scurtă ședere; tip “D” – lungă ședere.

3. **La art.I pct.2** din proiectul legii, reținem că, necesită a fi modificat alin.(2) și nu alin.(1) al art.84 din Legea nr.200/2010.

4. **La Art.II, pct.1** din proiectul legii, menționăm că deși Regulamentul (CE) nr.539/2001 al Consiliului European din 15 martie 2001 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sînt exonerati de această obligație folosește expresia de „refugiat statutar”, în legislația națională în vigoare este utilizat doar termenul de „refugiat”. Cu titlu de informare, atenționăm că, în literatura de specialitate, noțiunea de refugiat statutar este definită ca persoana considerată refugiat în conformitate cu prevederile din instrumentele internaționale care au fost în vigoare înainte de adoptarea Convenției privind refugiații din 1951. Oricum, orice persoană care a fost considerat refugiat conform Aranjamentelor din 12 mai 1926 și 30 iunie 1928 și Protocolului din 14 septembrie 1939 sau ca urmare a aplicării Constituției Organizației Internaționale pentru Refugiați este considerat automat refugiat în conformitate cu Convenția din 1951 cu excepția cazului cînd una din clauzele de încetare a devenit aplicabilă situației sale. Pe cale de consecință, pentru a evita neclaritățile și interpretările ce ar putea apărea la acest subiect, considerăm că noțiunea de refugiat statutar utilizată în cadrul proiectului trebuie definită.

Totodată, trimiterea la „articolul 2 alineatul (2)” o considerăm a fi inutilă, deoarece intervenția propusă la pct.4 al acestui articol vizează modificarea normei în cauză într-o altă redacție.

5. La **Art.II, pct.3** din proiectul legii, notăm că noțiunea de „resortisant al unui stat terț” definită în textul Legii nr.257/2013, respectiv propusă spre modificare în proiectul legii este contrară sensului conferit de Regulamentului (CE) nr.810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize. În accepțiunea Regulamentului, prin „resortisant al unei țări terțe” se înțelege orice persoană care nu este cetățean al Uniunii.

În acest sens, propunem revederea integrală a proiectului în vederea ajustării noțiunii de „resortisant al unui stat terț” în sensul utilizat în legislația europeană.

6. La **Art.II, pct.4** din proiectul legii, prevederea propusă pentru alin.(5) al art.2 necesită a fi reanalizată, în vederea transpunerii corespunzătoare a prevederilor art.1 al Regulamentului (CE) nr.539/2001, în conformitate cu care sînt exonerați de obligativitatea vizelor refugiații statutari, apatrizii și celelalte persoane care nu dețin cetățenia niciunei țări, care au reședința într-un stat membru și sînt titulari ai unui document de călătorie eliberat de acest stat membru.

La fel, întru asigurarea unei terminologii uniforme, sintagma „entităților sau autorităților teritoriale” se va substitui cu textul „sau a regiunilor administrative speciale” la cazul gramatical corespunzător.

7. La **Art.II pct.5** din proiectul legii, urmare a modificării noțiunii de resortisant, menționăm că, nici menținerea normei de la art.3 alin.(2) al Legii nr.257/2013 în redacția actuală, nici modificarea normei în redacția prevăzută în proiect nu este pertinentă, deoarece prevederile acesteia se înscriu în ipoteza dispozițiilor art.3 alin.(1) al acestei legi, potrivit cărora *resortisanții statelor și regiunilor administrative speciale indicate în anexa nr.2 sînt exonerați de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova.*

8. La **Art.II, pct.6** din proiectul legii, atenționăm că lista statelor, propuse în proiect, resortisanții cărora au obligația de a deține viză de tranzit aeroportuar la trecerea prin zona de tranzit internațional a unui aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova nu este în concordanță cu reglementările Regulamentului (CE) nr.810/2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize. Pentru comparație, menționăm că statele membre ale spațiului Schengen, solicită viză de tranzit aeroportuar doar pentru cetățenii a 12 state, după cum urmează: Afganistan; Bangladesh; Republica Democratică Congo; Eritreea; Etiopia; Ghana; Iran; Irak; Nigeria; Pakistan; Somalia; Sri Lanka. Prin urmare, mențiunea privind transpunerea prevederilor art.3 și a anexei nr.4 a Regulamentului nr.810/2009/CE din preambulul proiectului nu corespunde realității.

9. Cu referire la lista propusă pentru **Anexa nr.3** sugerăm următoarele:

- restructurarea listei după modelul listei de la anexa nr.1 în două categorii și anume resortisanții statelor, respectiv și resortisanții entităților și autorităților teritoriale, care ar include Autoritatea Națională Palestiniană.

- expunerea statelor prevăzute în listă în ordine alfabetică.

- pentru resortisanții Republicii Islamice Iran necesită a se lua în considerare faptul că, în baza Memorandum de înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Islamice Iran privind abolirea vizelor pentru deținătorii de

pașapoarte diplomatice și de serviciu (oficiale) din 02.11.1994, posesorii de pașapoarte diplomatice și de serviciu călătoresc în Republica Moldova fără viză.

Determinarea oportunității adoptării proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală juridică

Ex. O. Bostan
Tel.268-261